

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาการเสริมสร้างวินัยของนักเรียน โรงเรียนดงบังอำนวยการวิทย
อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ นำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผล
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผล

จากการพัฒนาการเสริมสร้างวินัยของนักเรียน โรงเรียนดงบังอำนวยการวิทย
อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ สรุปผลได้ดังนี้

1. สถานภาพการพัฒนาการเสริมสร้างวินัยของนักเรียน โรงเรียนดงบังอำนวยการวิทย
อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า นักเรียนขาดวินัยด้านการแต่งกาย ด้านการรักษา
ความสะอาด ด้านการเข้าแถว และด้านการแสดงความเคารพ สาเหตุการทำผิดวินัยเนื่องมาจาก
นักเรียนเลียนแบบเพื่อน สื่อหรือคาราที่แสดงออกในทางที่ไม่ถูก นักเรียนบางคนขาดการเอา
ใจใส่ในเรื่องการแต่งกายให้ถูกระเบียบของโรงเรียนและเหมาะสมกับกาลเทศะ ผู้ปกครอง
มีฐานะยากจน นักเรียนบางคนอาศัยอยู่กับญาติไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ในเรื่องระเบียบวินัย
ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแสดงความเคารพที่ถูกต้อง ขาดการปลูกฝังความมีน้ำใจและ
ความเสียสละ และนักเรียนขาดจิตสำนึกที่ดี
2. การพัฒนาการเสริมสร้างวินัยของนักเรียน โรงเรียนดงบังอำนวยการวิทย ซึ่งการพัฒนา
การเสริมสร้างวินัยตามกิจกรรมของการดำเนินการ ดังนี้
 - 2.1 การเสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกาย กิจกรรมเสริมสร้างวินัยของ
นักเรียน ได้แก่ กิจกรรมรับ-ส่งนักเรียนที่ประตูทางเข้าโรงเรียน กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรม
อบรมให้ความรู้ กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน กิจกรรมการปรับพฤติกรรมโดยใช้เทคนิคการ
เสริมแรงทางบวก และกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน พบว่า นักเรียนสามารถสวมใส่เสื้อผ้า
สำหรับมาโรงเรียนให้ถูกต้องตามระเบียบ สะอาด เหมาะสมกับโอกาส และกิจกรรม

กล่าวคือ วันจันทร์ นักเรียนแต่งกายด้วยชุดนักเรียน วันอังคาร นักเรียนแต่งกายด้วยชุดลูกเสือ-เนตรนารี วันพุธ นักเรียนแต่งกายด้วยชุดพลศึกษา วันพฤหัสบดี นักเรียนแต่งกายด้วยชุดนักเรียน วันศุกร์ นักเรียนแต่งกายด้วยชุดพื้นเมือง สวมรองเท้าและถุงเท้านักเรียน ลูกกระเบียบ นักเรียนชายไม่ปล่อยเสื้อลอยชาย นักเรียนทุกคนปักชื่อและสัญลักษณ์อักษรย่อของโรงเรียนที่หน้าอกเสื้อ ไม่ใส่เครื่องประดับมาโรงเรียน การแต่งกายชุดลูกเสือ - ยุวกาชาดเรียบร้อย

2.2 การเสริมสร้างวินัยด้านการรักษาความสะอาด กิจกรรมเสริมสร้างวินัยของนักเรียน ได้แก่ กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมอบรมให้ความรู้ กิจกรรมการปรับพฤติกรรมโดยใช้เทคนิคการเสริมแรงทางบวก พบว่า นักเรียนมีความรับผิดชอบ รู้จักหน้าที่ของตนเอง กระตือรือร้นในการทำความสะอาดในบริเวณที่ตนเอง ได้รับมอบหมาย ตั้งใจและเอาใจใส่ในการทำความสะอาดเขตพื้นที่ของตนเองมาก มีความรับผิดชอบดีมาก

2.3 การเสริมสร้างวินัยด้านการเข้าแถว กิจกรรมเสริมสร้างวินัยของนักเรียน ได้แก่ กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมอบรมให้ความรู้ กิจกรรมการปรับพฤติกรรมโดยใช้เทคนิคการเสริมแรงทางบวก พบว่า นักเรียนกระตือรือร้นในการเดินแถวเข้าแถวในทุกกิจกรรมมีความเป็นระเบียบ คณะกรรมการนักเรียนให้ความร่วมมือ และดูแลการเข้าแถวปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้ระเบียบด้านการเข้าแถวดีขึ้น

2.4 การเสริมสร้างวินัยด้านการทำความเคารพ กิจกรรมเสริมสร้างวินัยของนักเรียน ได้แก่ กิจกรรมรับ-ส่งนักเรียนที่ประตูทางเข้าโรงเรียน กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมอบรมให้ความรู้ กิจกรรมการปรับพฤติกรรมโดยใช้เทคนิคการเสริมแรงทางบวก และกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน พบว่า นักเรียนสามารถแสดงความเคารพตามแบบอย่างประเพณีและมารยาทของไทยที่พึงกระทำต่อบุคคลอย่างถูกต้องและสม่ำเสมอ

3. การศึกษาผลการพัฒนาการเสริมสร้างวินัยของนักเรียน โรงเรียนคงบังอำนวยการวิทย์ อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการรักษาความสะอาด ด้านการเข้าแถว และด้านการแสดงความเคารพ โดยใช้กิจกรรมในการพัฒนา 6 กิจกรรม คือ กิจกรรมรับ-ส่งนักเรียนบริเวณประตูหน้าโรงเรียน กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมอบรมให้ความรู้ กิจกรรมเพื่อนคู่ใจ กิจกรรมปรับพฤติกรรมโดยใช้เทคนิคการเสริมแรงทางบวก ประกอบด้วย การยกย่องชมเชย โดยการชมเชยทันทีเมื่อพบนักเรียนมีระเบียบวินัย และการชมเชยนักเรียนในกิจกรรมโฮมรูม การให้รางวัลกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่รักษาระเบียบวินัย กิจกรรมคัดเลือกนักเรียนตัวอย่าง กิจกรรมคัดเลือกห้องเรียนตัวอย่าง กิจกรรมประกวดระเบียบแถว และการจัดกิจกรรมเยี่ยม

บ้านนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย มีการพัฒนาการเสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกาย การรักษาความสะอาด การเข้าแถว และการแสดงความเคารพผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดทุกคน

ดังนั้นการพัฒนาการเสริมสร้างวินัยของนักเรียน โรงเรียนดงบังอำนวยการอำเภอนายวิทย์ อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการแต่งกาย ด้านการรักษาความสะอาด ด้านการเข้าแถว และด้านการแสดงความเคารพ ด้วยกิจกรรมทางเลือกอย่างสร้างสรรค์ 6 กิจกรรม ส่งผลให้นักเรียนมีวินัย เป็นพื้นฐานของการควบคุมตนเองให้เกิดวินัยทางสังคมผู้ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ให้กับนักเรียน บุคลากรมีความตระหนักถึงปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ได้รับการแก้ไขดีขึ้นมาก สาเหตุที่ทำให้การแก้ไขปัญหามีผลดีมาจากความร่วมมือร่วมใจของครูทุกคนในโรงเรียน โดยถือว่าเป็นหน้าที่ของทุกคนไม่ใช่หน้าที่ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาสภาพการพัฒนาการเสริมสร้างวินัยของนักเรียน โรงเรียนดงบังอำนวยการอำเภอนายวิทย์ พบว่า นักเรียนขาดวินัยด้านการแต่งกาย วินัยด้านความสะอาด วินัยด้านการเข้าแถว และวินัยด้านการแสดงความเคารพ ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยของนักเรียนของโรงเรียนยังไม่ชัดเจน ครูยังไม่มีความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานของโรงเรียน นักเรียนเอาแบบอย่างจากสื่อต่าง ๆ ชอบการเลียนแบบเพื่อนและดารา ครอบครัวมีฐานะยากจนผู้ปกครอง ไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่เนื่องจากภาวะปัญหาทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้นักเรียนขาดวินัยและแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น หลบหลีกงาน ขาดความรับผิดชอบ ขาดความมีน้ำใจ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับเสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2548 : 53-54) กล่าวว่าปัญหาทางวินัยอาจเกิดจากเหตุผลหลายๆ อย่าง สาเหตุที่สำคัญ คือ ความบกพร่องทางการฝึกอบรมและพัฒนาการของนักเรียน ขาดความสนใจในวิชาที่เรียน กระบวนการสอนไม่ดี การบริการ โรงเรียน ไม่ดีและขาดประสิทธิภาพ มีปัญหาทางครอบครัวมีความบกพร่องในการปรับตัวให้เข้ากับสังคมคนเพื่อนที่เลว มีความบกพร่องทางร่างกายขาดความรับผิดชอบและมีปัญหาการปรับตัวเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น สอดคล้องกับกิตติมา ปรีดีดิถ (2546 : 171-172) กล่าวว่า การขาดระเบียบวินัยของนักเรียนมีสาเหตุเกี่ยวกับตัวเด็กเอง เช่น การสอบตกและความรู้สึกขาดความมั่นคงในโรงเรียน เกี่ยวกับเพื่อน เช่น เพื่อนฝูงชักชวนกันก่อการวิวาท เกี่ยวกับครู เช่น ทัศนคติของครูที่มีต่อนักเรียน ซึ่งอาจเป็นไปได้ในทางไม่ดี เกี่ยวกับทางบ้านหรือสิ่งแวดล้อม เช่น ทางบ้านมีภูมิหลังไม่ดี และเกี่ยวกับสภาพสังคมโดยส่วนรวมของบ้านเมืองซึ่งอยู่ในสภาพที่ไม่ดีก็มีส่วนทำให้นักเรียนพลอยไม่ดีไปด้วย นั่นคือ มีตัวอย่างของผู้ใหญ่

ที่ขาดระเบียบวินัย สอดคล้องกับกองวิจัยทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2550 : 69-71) กล่าวว่า การฝ่าฝืนระเบียบวินัยของนักเรียนเกิดจากสาเหตุปัญหาอันเกิดจากที่บ้าน ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวทะเลาะวิวาทความอบอุ่น ปัญหาจากทางโรงเรียน ครูบางคนมิได้ให้ความรักความอบอุ่น ความเอ็นดูความเอาใจใส่กับนักเรียนของตนเอง ปัญหาเกี่ยวกับระบบการบริหารโรงเรียนใช้ระบบการบริหารแบบเคร่งครัดหรือหย่อนยานมากเกินไป ปัญหาจากความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน ปัญหาอันเกิดจากสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม สภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับผลการวิจัยของกนกกาญจน์ ขำขันมะลิ (2551 : 110) ที่พบว่า นักเรียนขาดวินัยด้านการเข้าแถว การแต่งกาย และการทำความเคารพ เนื่องมาจากครูไม่เอาใจใส่นักเรียนในเรื่องระเบียบวินัยนักเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง นักเรียนไม่มีจิตสำนึกต่อการปฏิบัติตนในด้านความมีวินัย โรงเรียนยังไม่มีรูปแบบและวิธีการ ไม่มีระเบียบว่าด้วยการแต่งกายของนักเรียน ไม่มีกิจกรรมที่จะพัฒนาเสริมสร้างวินัยนักเรียน ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองอย่างชัดเจน ส่งผลให้นักเรียนบางคนมีพฤติกรรมดังกล่าวไปในทางที่ไม่เหมาะสม

2. การพัฒนาการเสริมสร้างวินัยของนักเรียนโรงเรียนดงบังอ้ายวิทย ์ ตามกิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนา 6 กิจกรรม ประกอบด้วย กิจกรรมรับ-ส่งนักเรียนที่ประตูทางเข้าโรงเรียน กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมอบรมให้ความรู้ กิจกรรมเพื่อนคู่ใจ กิจกรรมการปรับพฤติกรรมโดยใช้เทคนิคการเสริมแรงทางบวก และกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ส่งผลให้โรงเรียนมีรูปแบบและวิธีการพัฒนาการเสริมสร้างวินัยของนักเรียนที่ชัดเจน ปฏิบัติได้จริง ครูมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนและได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 35 คน มีวินัยในด้าน การแต่งกาย การรักษาความสะอาด การเข้าแถว และการแสดงความเคารพ พัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น สามารถผ่านเกณฑ์การประเมินทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกนกกาญจน์ ขำขันมะลิ (2551: 110) ที่พบว่า การพัฒนาวินัยนักเรียนโดยใช้ประชุม การพบปะผู้ปกครอง ส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาวินัยไปในทางที่ดีขึ้น ก่อให้เกิดพฤติกรรมดังกล่าวแบบยั่งยืน ได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บัวทิพย์ มะสันเทียะ (2550: 115) ที่พบว่า การพัฒนางานเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนโดยการจัดกิจกรรมประกวดความสะอาดห้องเรียน การจัดกิจกรรมเสียงตามสาย การจัดกิจกรรมดาวพิเศษ การจัดกิจกรรมเด็กดีศรีสะอาด กิจกรรมอบรมคุณธรรมจริยธรรมวันศุกร์สุดสัปดาห์ ทำให้นักเรียนเป็นผู้มีวินัยด้านการรักษาความสะอาดและมีวินัยในการเข้าแถว

3. การศึกษาผลการพัฒนาการเสริมสร้างวินัยของนักเรียน โรงเรียนดงบังอ้ออำนวยวิทย ตามกรอบกิจกรรมของการวิจัย กิจกรรมเสริมสร้างวินัยของนักเรียน เพื่อเสริมสร้างวินัยด้าน การแต่งกาย ด้านความสะอาด ด้านการเข้าแถว และด้านการแสดงความเคารพส่งผลให้ นักเรียนมีวินัย เป็นพื้นฐานของการควบคุมตนเองให้เกิดวินัยทางสังคมครูได้กำหนดบทบาท หน้าที่ให้กับนักเรียน บุคลากรมีความตระหนักถึงปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่ พึงประสงค์ของนักเรียนได้รับการแก้ไขดีขึ้นมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากคณะครูมีการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมการปฏิบัติงานเสริมสร้างวินัยของนักเรียน โรงเรียนดงบังอ้ออำนวยวิทยไปในแนวทาง ที่ดีขึ้น มีส่วนร่วมในการทำงาน ปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนที่ได้รับผิดชอบ มีทิศทางใน การพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนที่แน่นอน มีการกำกับ ติดตามแนะนำให้นักเรียนปฏิบัติ ตามแนวทางพัฒนาวินัยทั้ง 4 ด้านอย่างจริงจัง ประกอบด้วยวินัยด้านการแต่งกาย วินัยด้าน การรักษาความสะอาด วินัยด้านการเข้าแถว และวินัยด้านการแสดงความเคารพ ได้ระเบียบ ปฏิบัติของโรงเรียนดงบังอ้ออำนวยวิทย ได้รูปแบบและวิธีการพัฒนาการเสริมสร้างวินัยของ นักเรียน ซึ่งแตกต่างจากเดิมที่ไม่ได้เอาใจใส่อย่างจริงจังเท่าที่ควรส่งผลให้นักเรียนมี การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการแต่งกาย การรักษาความสะอาด การเข้าแถว การแสดง ความเคารพ รับผิดชอบต่อตนเองไปในทางที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

- 1.1 การวิจัยครั้งนี้พบว่า นักเรียนมีการพัฒนาขึ้น ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้ปกครองนักเรียนควรร่วมมือกันติดตามผลการดำเนินงานวินัยนักเรียนอย่างต่อเนื่อง
- 1.2 การวิจัยครั้งนี้พบว่า ครูยังต้องการความรู้เพิ่มเติม และเป็นการสร้างความตระหนักให้กับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นควรจัดประชุมสัมมนา ครู นักเรียน เกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยของนักเรียนอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
- 1.3 การวิจัยครั้งนี้พบว่า การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้มีความเหมาะสม สามารถทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ ดังนั้นควรแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจน จะทำให้วิธีการดำเนินกิจกรรมมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
- 1.4 การวิจัยครั้งนี้พบว่า การพัฒนาการดำเนินงานวินัยนักเรียนควร ดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมทุกชั้นตอน โดยให้นักเรียนทุกคนได้แสดงความคิดเห็น วางแผน

และการลงมือปฏิบัติการกำกับติดตาม ประเมินผล ดังนั้นควรมีการกำกับติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ ซึ่งจะช่วยให้งานการพัฒนาเสริมสร้างวินัยนักเรียนได้ผลดีขึ้น

1.6 การกำหนดกิจกรรมที่เหมาะสมจะทำให้การดำเนินงานตามกิจกรรมได้ผลและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะทำให้ผลการพัฒนาบรรลุเป้าหมายได้

1.7 ควรมีกิจกรรมกระตุ้นที่ช่วยให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จและภาคภูมิใจ เช่น การเสริมแรง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อให้นักเรียนขาดความรับผิดชอบและการแสดง
ความเคารพ

2.2 ควรศึกษาการดำเนินงานเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยนักเรียนที่มี
การพัฒนาอย่างยั่งยืนและต่อเนื่อง

2.3 ควรหาวิธีการพัฒนาวินัยเรียน โดยใช้กิจกรรมประเภทอื่น ๆ อย่าง
หลากหลาย